

KAROLINA NAGÓRSKA

Zachodniopomorski Zarząd
Dróg Wojewódzkich
w Koszalinie
Politechnika Koszalińska
ka.nagorska@wp.pl

Realizacja zadań w ramach Europejskiej Współpracy Transgranicznej Meklemburgia Pomorze Przednie / Brandenburgia – Polska (Województwo Zachodniopomorskie)

Województwo Zachodniopomorskie (WZ) po raz trzeci realizuje zadania inwestycyjne przy wsparciu unijnego programu INTERREG opierającego się na współpracy partnerów pochodzących z krajów wspólnotowych. W ramach realizacji polityki spójności Unii Europejskiej (UE), która zakładała od początku swojego istnienia zmniejszenie różnic w poziomie rozwoju regionów oraz zwiększenie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w całej wspólnotcie, powstały Fundusze takie jak:

- Europejski Fundusz Społeczny,
- Fundusz Spójności,
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) [1] [2] [3].

W ramach tego ostatniego (EFRR) wspólnota europejska skierowała pomoc w stronę regionów opóźnionych gospodarczo. W tym celu określono 6 dziedzin, które miały uzyskać wsparcie finansowe, a wśród nich infrastrukturę drogową.

Jednym w warunków uzyskania wsparcia finansowego w ramach programów INTERREG jest partnerstwo jednostek z obszaru wsparcia przedmiotową inicjatywą

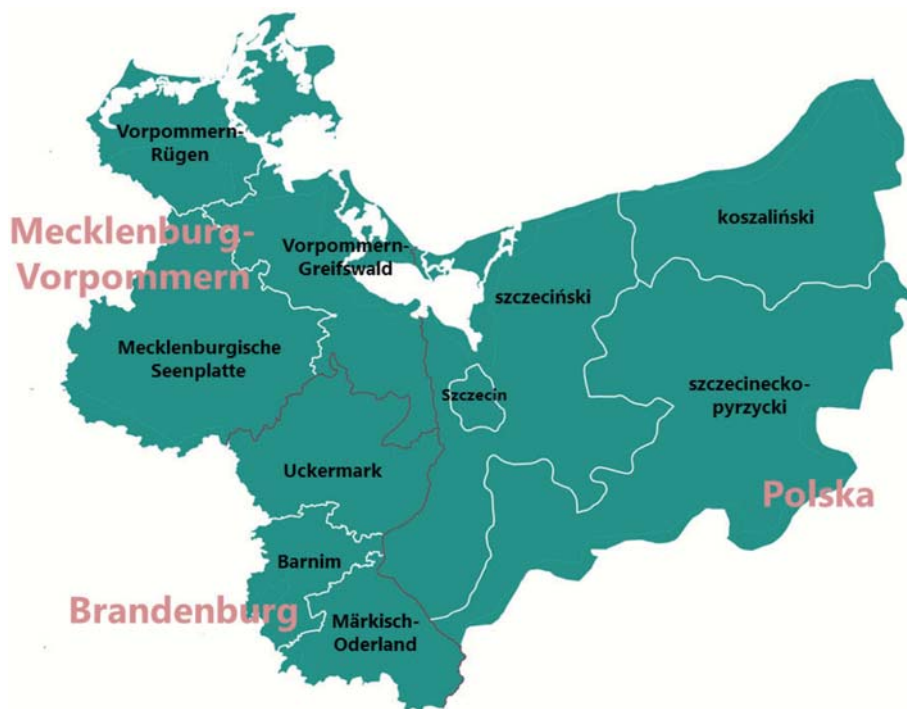
wspólnotową, w tym przypadku jest to współpraca polsko-niemiecka. Począwszy od roku 2006, Województwo Zachodniopomorskie poprzez jednostkę organizacyjną – Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich (ZZDW) w Koszalinie – korzysta ze środków EFRR przy realizacji inwestycji drogowych.

INTERREG IIIA (2000–2006)

W ramach działania INTERREG IIIA Meklemburgia Pomorze Przednie / Brandenburgia – Polska (Województwo Zachodniopomorskie) 2000–2006, ZZDW jako realizator umowy wykonał zadanie pn. „Remont mostu na Odrze Wschodniej w miejscowości Gryfino w ciągu drogi wojewódzkiej nr 120” w ramach działania Priorytetu B – Poprawa Infrastruktury Technicznej i Turystycznej [2]. Partnerem WZ w projekcie była sąsiadująca z Gryfinem – Gmina Mescherin.

W ramach inwestycji zmodernizowano trzyprzęsłowy most kratowy z podnoszonym pomostem w środkowej części konstrukcji wraz z dojazdami do obiektu. Roboty mostowe obejmowały kompleksową wymianę pomostu wraz z dylatacjami, odnowę łożysk, odwodnienie konstrukcji, przebudowę sieci teletechnicznej i energetycznej. Odnowiono również podpory mostu, a także wykonano płyty przejściowe. Zabezpieczono również pieszych poprzez montaż prefabrykatów chodnikowych oraz podniesienie balustrad stalowych. Cała konstrukcja kratowa została zabezpieczona przed korozją. Koszt inwestycji wyniósł blisko 7 mln zł, z czego 75% stanowiły środki EFRR z programu INTERREG IIIA. Roboty zostały zrealizowane w latach 2006–2007.

Inwestycja stanowiła jedno z ważniejszych zadań polsko-niemieckiej współpracy, która ma na celu m.in. likwidację barier między bliskimi sąsiadami, których niegdyś dzieliła formalna granica, a obecnie jedynie naturalna przeszkoda – rzeka Odra. Wspomniany obiekt mostowy prowadził do przejścia graniczne-

Rys. 1. Mapa obszaru wsparcia programu INTERREG [3]

Fot. 1. Most na Odrze Wschodniej w Gryfinie przed modernizacją (sierpień 2006 r.) – archiwum ZZDW [4]

Fot. 2. Most na Odrze Wschodniej w Gryfinie po modernizacji (sierpień 2008 r.) – archiwum ZZDW [4]

go, które zostało zlikwidowane pod koniec roku 2007 na mocy układu z Schengen.

INTERREG IVA (2007–2013)

W kolejnej perspektywie finansowej, obejmującej lata 2007–2013, ZZDW jako przedstawiciel Województwa Zachodniopomorskiego, podjął współpracę z dwoma partnerami niemieckimi w ramach Priorytetu I – Wspieranie działań na rzecz infrastruktury służącej współpracy transgranicznej i poprawie stanu środowiska na obszarze pogranicza [5]. Dzięki kooperacji z dwoma jednostkami, tj. Powiatem Uckermark i Urzędem Budowy Dróg w Neustrelitz, wdrożono 4 projekty w ramach programu INTERREG IVA. ZZDW zrealizowało następujące zadania:

1. Rozbudowa i przebudowa przejścia drogowego przez m. Pilchowo na drodze wojewódzkiej nr 115
2. Przebudowa i rozbudowa przejścia drogowego przez m. Krzywina na drodze wojewódzkiej nr 122

3. Przebudowa i rozbudowa mostu na Odrze Zachodniej na drodze wojewódzkiej nr 120 w Gryfinie
4. Rozbudowa przejścia drogowego przez m. Żarczyn na drodze wojewódzkiej nr 122

Zadania wytypowane do realizacji w ramach środków przeznaczonych na lata 2007–2013, były zlokalizowane w miejscowościach w ciągu dróg wojewódzkich, gdzie obserwowany był ruch o charakterze transgranicznym. Drogi wojewódzkie (DW) nr 115, 120 i 122 prowadzą ruch bezpośrednio do oraz z byłych przejść granicznych (odpowiednio Hintersee–Dobieszczyn, Mescherin–Gryfino oraz Schwedt–Krajnik Dolny).

Fot. 3. Droga wojewódzka nr 115 w Pilchowie w trakcie prowadzonych robót budowlanych (kwiecień 2010 r.) – archiwum ZZDW [4]

Jako pierwsze, zrealizowane zostało zadanie w ciągu drogi wojewódzkiej nr 115 w miejscowości Pilchowo, która znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie Szczecina. Z uwagi na bardzo duży ruch samochodów w Pilchowie, odcinek przez miejscowość przebudowano na zasadach uspokojenia ruchu, dzięki czemu uzyskano wyższy poziom bezpieczeństwa, nie tylko pasażerów samochodów, ale również innych, niechronionych uczestników ruchu drogowego.

Fot. 4. Droga wojewódzka nr 115 w Pilchowie po zakończeniu inwestycji (maj 2011 r.) – archiwum ZZDW [4]

W ramach inwestycji wykonano nową nawierzchnię, zatoki autobusowe, chodniki dla pieszych, a także wyspę kanalizującą ruch samochodowy. Głównym celem zamierzenia było zrównoważenie potrzeb ruchu zarówno tranzytowego, jak i lokalnego w miejscowości, przy jednoczesnym zabezpieczeniu pieszych. Zadanie było realizowane w latach 2010–2011. Całkowity koszt robot wyniósł 2,9 mln zł, z czego 73% środków pochodziło z EFRR w ramach programu INTERREG IVA.

Drugim działaniem, współfinansowanym ze środków przeznaczonych na lata 2007–2013 z EFRR, była droga wojewódzka nr 122 na przejściu przez miejscowość Krzywin. Inwestycja została zrealizowana przy zastosowaniu środków uspokojenia ruchu drogowego, w celu uzyskania na odcinku zabudowanych drogi, pożądanej i bezpiecznej prędkości pojazdów, akceptowanej przez wszystkich użytkowników drogi. Robotom drogowym prowadzonym w ramach zadania towarzyszyły prace, realizowane przez lokalne władze, mające na celu podłączenie mieszkańców do instalacji sanitarnej w miejscowości. Realizacja inwestycji zmieniła nie tylko drogę wojewódzką, ale również jej otoczenie i podejście do niego mieszkańców Krzywina.

Fot. 5. Droga wojewódzka nr 122 w trakcie trwającej inwestycji (sierpień 2010 r.) – archiwum ZZDW [4]

W ramach zadania, wykonano kanalizację deszczową, konstrukcję drogi z warstwami jezdni, dostosowano zjazdy do nowych wysokości jezdni, wprowadzono wyspę kanalizującą ruch, wybudowano ciągi pieszo-rowerowe i doświetlono przejścia. Inwestycja została zrealizowana w latach 2010–2011, a jej całkowita wartość sięgała blisko 6 mln zł, z czego województwo zachodniopomorskie uzyskało refundację środków w wysokości 82% z EFRR.

Największym i najbardziej skomplikowanym przedsięwzięciem, realizowanym przez ZZDW w ramach programu INTERREG w latach 2011–2012, była modernizacja mostu granicznego na Odrze Zachodniej, w ciągu drogi wojewódzkiej nr 120 w miejscowości Gryfino. Obiekt znajduje się w utrzymaniu polskiej służby drogowej lecz w części konstrukcja zlokalizowana jest na terytorium Republiki Federalnej Niemiec, co oczywiście rzutowało na formalną stronę realizacji i końcowego odbioru zadania.

Fot. 6. Droga wojewódzka nr 122 za zakończeniem inwestycji (sierpień 2011 r.) – archiwum ZZDW [4]

Fot. 7. Most na Odrze Zachodniej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 120 (sierpień 2012 r.) – archiwum ZZDW [4]

Ostatecznie, przy współpracy polsko-niemieckiej, ukończono modernizację, która swoim zakresem objęła podniesienie konstrukcji stalowej o ponad 90 cm równocześnie w ośmiu punktach podparcia, dzięki czemu zwiększono światło pionowe mostu na potrzeby żeglugi śródlądowej Berlin–Szczecin. Wykonano zabezpieczenie konstrukcji przed korozją, przebudowano przyczółki, wybudowano wały kierunkowe po obu stronach obiektu. Zabezpieczono odprowadzanie oczyszczonych wód opadowych do Odry oraz wykonano nową, żelbetową, płytę pomostu. Była to inwestycja niezwykle ważna szczególnie dla mieszkańców i transportu lokalnego, a przy tym transgranicznego, o czym świadczyło pełne zaangażowanie strony niemieckiej podczas całego procesu budowlanego. Ostatecznie inwestycję zakończono w roku 2012, a w czerwcu następnego roku (2013) zorganizowano festyn dla mieszkańców miejscowości Gryfino i Mescherin. Przedsięwzięcie kosztowało 6,2 mln zł przy wsparciu z EFRR w wysokości 82% wartości zadania.

Fot. 8. Most na Odrze Zachodniej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 120 w Gryfinie (czerwiec 2013 r.) – archiwum własne

Fot. 9. Festyn mieszkańców Gryfina i Mescherin na moście – archiwum własne

Czwartą inwestycją ZZDW zrealizowaną w latach 2011–2012 w ramach programu INTERREG IVA była dwuetapowa przebudowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 122 w miejscowości Żarczyn. Zakres zadania objął budowę obejścia miejscowości oraz remont dotychczasowego odcinka drogi wojewódzkiej. Modernizacja pozwoliła na wyprowadzenie ruchu tranzytowego z bardzo wąskiej zabudowy Żarczyna, przy jednoczesnym zabezpieczeniu wszystkich, w tym niechronionych, uczestników ruchu drogowego. Zadanie zostało podzielone na dwa niezależne etapy, z których pierwszy obejmował budowę obejścia miejscowości przy częściowym wykorzystaniu starego przebiegu DW 122, natomiast drugi swoim zakresem objął przebudowę pozostałych odcinków drogi.

Z uwagi na ciężki sprzęt, wykorzystywany podczas robót budowlanych, nie można było dokładnie przewidzieć zakresu oraz charakteru uszkodzeń starych odcinków drogi. Etapowanie inwestycji pozwoliło utrzymać przejezdność drogi wojewódzkiej, która stanowi najkrótsze połączenie

z granicą państwa w Krajniku Dolnym. Dzięki temu nie było potrzeby zamknięcia drogi dla ruchu samochodowego, co stanowiłoby istotne utrudnienie, w szczególności dla lokalnych przedsiębiorców, działających na terenie pogranicza.

Fot. 10. Droga wojewódzka nr 122 w m. Żarczyn przed inwestycją (2008 r.) – archiwum ZZDW [4]

Fot. 11. Droga wojewódzka nr 122 w Żarczynie za zakończeniem inwestycji (2012 r.) – archiwum własne

Ponadto, przeprowadzenie przetargów na dokumentację oraz roboty budowlane związane z realizacją drugiego etapu inwestycji w późniejszym terminie, pozwoliło również ograniczyć koszty wynikające z potrzeb aktualizacji dokumentacji z uwagi na zniszczenia po zakończeniu prac budowlanych wykonywanych w ramach I etapu zadania. Inwestycja zakończyła się w grudniu 2012 r., a jej koszt wyniósł blisko 5,5 mln zł, z czego 80% stanowiło dofinansowanie ze środków EFRR.

Inwestycje wytypowane do realizacji przy udziale środków funduszu INTERREG IVA, doskonale wpisywały się w założenia programu, mówiące o potrzebie dostosowania sieci komunikacyjnych do zapotrzebowania transportowego obszaru przygranicznego oraz upłynnienie ruchu samocho-

dów obu państw członkowskich. Realizacja zadań zlokalizowanych w obszarze zabudowanym ma również ogromny wpływ na ochronę środowiska, bowiem dzięki podwyższeniu jakości drogi, zmniejsza się hałas komunikacyjny oraz emisja substancji szkodliwych do ekosystemu. Modernizacja dróg prowadzących ruch w obszarze przejść granicznych miała również na celu ulepszenie skomunikowania pasa przygranicznego, co w sposób oczywisty przyczyni się do uatrakcyjnienia obszaru pod względem turystycznym i gospodarczym.

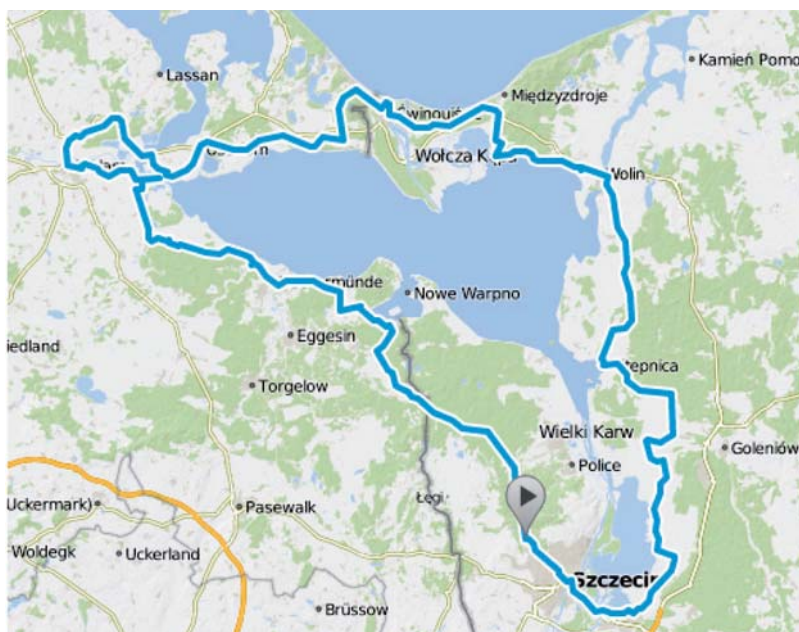
INTERREG V (2014–2020)

Dzięki nawiązanej współpracy z partnerami po niemieckiej stronie Odry, pod koniec poprzedniej perspektywy finansowej, tj. 2007–2013, rozpoczęto prace nad kolejnym, wspólnym projektem w ramach EFRR. Ostatecznie zostały przygotowane i złożone we Wspólnym Sekretariacie dwa projekty, w których zrzeszono 5 beneficjentów, dwóch z Polski (Województwo Zachodniopomorskie. Gmina Miasto Świnoujście) oraz trzech z Niemiec (Urząd Budowy Dróg Neutrelitz, Powiat Uckermark i Powiat Pomorze Przednie – Greifswald). W ramach aktualnej perspektywy programu INTERREG, Oś Priorytetowa II transport i mobilność, WZ-ZZDW realizuje trzy zadania drogowe:

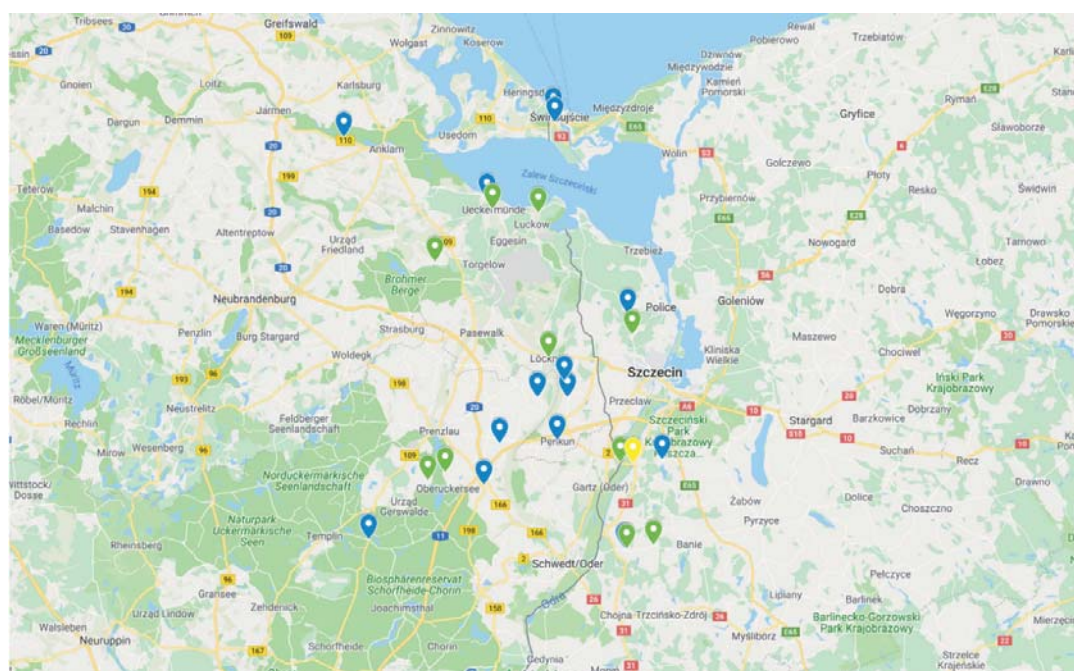
1. Przebudowa i rozbudowa przejścia drogi wojewódzkiej nr 120 przez m. Wełtyń
2. Przebudowa i rozbudowa przejścia drogi wojewódzkiej nr 122 przez m. Krzywlin (etap II)
3. Przebudowa i rozbudowa przejścia drogi wojewódzkiej nr 115 przez m. Tanowo

Cały projekt opiera się na założeniu, iż poprawa dostępności sąsiadów, umożliwi przepływ mieszkańców w regionie w celach turystycznych, ale i zarobkowych, a realizacja zadań ma nieoceniony wpływ na poprawę turystyki rowerowej, która bezpośrednio oddziałuje w pozytywny sposób na ochronę środowiska.

Kierując się tymi względami, Województwo Zachodniopomorskie, korzystając z możliwości Programu w ramach innej, I Osi Priorytetowej natura i kultura, będzie realizowało, wspólnie z partnerami po obu stronach Odry, zadanie obejmujące budowę tras turystycznych wokół Zalewu Szczecińskiego. Produktem końcowym projektu ma być

Rys. 2. Mapa zaplanowanej trasy rowerowej wokół Zalewu Szczecińskiego [6]

Rys. 3. Wizualizacja zadań realizowanych w ramach programu INTERREG w perspektywach działań na lata 2000–2020 [7]

połączenie istniejących tras rowerowych z nowo wybudowanymi odcinkami w obszarze Euroregionu Pomerania, które stanowiąc będą niejako ścieżkę pomiędzy obiektami dziedzictwa kulturowego i naturalnego obszaru, co w sposób oczywisty ma podwyższyć atrakcyjność terenów objętych projektem. Wnioskowany poziom dofinansowania – 85% kosztów projektu.

Udział w programie INTERREG to nie tylko uzyskanie dofinansowania ze środków EFRR. ZZDW w okresie trwania poprzedniej perspektywy, tj. 2007–2013, brał udział w regularnych spotkaniach grupy roboczej, podczas których oprócz omawianych bieżących spraw dotyczących trwających projektów, następowała wymiana doświadczeń w zakresie technologii drogowych. Przy okazji wizytacji na trwających i zakończonych inwestycjach, partnerzy zorganizowali również wycieczkę do ciekawych miejsc, które łączą historię obu krajów. Dzięki programowi, nawiązana współpraca będzie kontynuowana nawet po zakończeniu okresu obowiązywania INTERREG.

Bibliografia

- [1] Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Koordynacji Polityki Strukturalnej, „Fundusze Europejskie 2007–2013”, grudzień 2003. [Online]. Available: https://www.funduszeuropejskie.2007–2013.gov.pl/OrganizacjaFunduszyEuropejskich/Documents/pww_podstawowe_informacje.pdf. [Data uzyskania dostępu: 15 sierpień 2019].
- [2] Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Turystyki Kraju Związkowego

Meklemburgia–Pomorze Przednie, „Inicjatywa Wspólnotowa INTERREG IIIA Wyniki współpracy transgranicznej w ramach Programu Regionalnego Meklemburgia–Pomorze Przednie/Brandenburgia – Polska (Województwo Zachodniopomorskie) w latach 2000–2006”, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Turystyki Meklemburgii–Pomorza Przedniego Wspólna Instytucja Zarządzająca INTERREG III A, Schwerin, 2008.

- [3] Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Koordynacji Polityki Strukturalnej, „Podstawy Wsparcia Wspólnoty 2004–2006”, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa, 2003.
- [4] Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju 2014–2019, „Serwis Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa”, 10 styczeń 2019. [Online]. Available: <https://www.ewt.gov.pl/>. [Data uzyskania dostępu: 15 sierpień 2019].
- [5] Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie, 2019. [Online]. Available: <http://www.zzdw.koszalin.pl/html/home>. [Data uzyskania dostępu: 15 sierpień 2019].
- [6] INTERACT, „Keep EU”, [Online]. Available: <https://www.keep.eu/>. [Data uzyskania dostępu: 15 sierpień 2019].
- [7] Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie, „Kolejna inwestycja realizowana przez ZZDW w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg VA.”, 13 sierpień 2019. [Online]. Available: <http://www.zzdw.koszalin.pl/html/news/i/3942234>. [Data uzyskania dostępu: 15 sierpień 2019].
- [8] Google, „Google Maps,” 2019. [Online]. Available: <https://www.google.com/maps/d/viewer?hl=pl&hl=pl&mid=10BlwBGOa1RPT0ltf3eV1Glemr5acE-L&ll=53.325464070322745%2C14.050162671062935&z=10>. [Data uzyskania dostępu: 15 sierpień 2019].
- [9] Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Zdrowia Meklemburgii–Pomorza Przedniego, „Strona programu INTERREG VA”, 2014–2020. [Online]. Available: <https://interreg5a.info/pl/>. [Data uzyskania dostępu: 15 sierpień 2019].

Z serwisu GDDKiA

Ruszamy z przetargiem na A2 Mińsk Mazowiecki - Siedlce

Szukamy wykonawców budowy ponad 37 kilometrów autostrady A2 na wschód od Warszawy. Dziś do publikacji skierowaliśmy pierwsze ogłoszenie o zamówieniu, a dwa kolejne prześlemy w najbliższych dniach.

Pierwszy przetarg na zaprojektowanie i budowę dotyczy ok. 12-kilometrowego fragmentu autostrady A2 pomiędzy węzłami Ryczołek (koniec istniejącej obwodnicy Mińska Mazowieckiego) i Groszki zlokalizowanym w gminie Kałuszyn. Ogłoszenie o zamówieniu zostało przekazane do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, co oznacza, że postępowanie zostanie wszczęte w najbliższych dniach.

Zadaniem wykonawcy będzie przygotowanie projektu budowlanego, uzyskanie niezbędnych decyzji, a następnie budowa ok. 12 km autostrady A2 o przekroju dwujezdniowym z dwoma pasami ruchu i rezerwą pod budowę w przyszłości trzeciego pasa ruchu. Wybudowany zostanie węzeł Groszki. Ponadto powstaną drogi równoległe do obsługi przyległego terenu, urządzenia ochrony środowiska i bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Postępowanie będzie prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego. Termin składania ofert został wyznaczony na 19 listopada 2019 r. Planowane podpisanie umowy z wykonawcą (przy braku odwołań): maj 2020 r.

18-09-2019

WWW.TRAKOTARGI.PL

TRAKO

13. MIĘDZYNARODOWE TARGI KOLEJOWE

24-27.09.2019 | GDAŃSK | AMBEREXPO